NAROČNINA
Celoletna . . . . . $2.—
Polletna $1.25
Chicago celo leto $2.50
Inozemstvo $3.00

SUBSCRIPTION
One Year $2.00
Half Year $1.25
Chicago one Year . 2.50
Europe $3.00

EDINOST

PISARNA
1849 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone: Canal 98.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači — Nesloga tlači

Naslikal J. J. JERICH

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11. 1919., AT POST OFFI CE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

VOLUME VI. LETO — SOBOTA, OCTOBER 23rd 1920. — ŠTEV. (NO.) 59.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6. 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED

BRANILEC TRDNJAVE LIEGE UMRL.

General Leman bivši poveljnik trdnjave Liege, katero je junaško branil pred krvoločnimi huni v zgodnjih dneh minule vojne, je umrl 17 oktobra, v mestu Liege na Belgijskem.

General Leman je umrl v 68 letu svoje starosti. Ravno pred izbruhom vojne je bil Leman governor mesta Liege. Njegovo junaštvo je znano širom sveta, ker njemu gre zasluga da nemci niso izpeljali svojih vojaških načrtov v Belgiji in severni Franciji.

General Leman je bil ranjen v bitki in ujet isti dan, dne 22. augusta 1914, ter je bil držan v ujetništvu do decembra meseca leta 1917.

Boj med Korejci in Japonci.

Iz Shanghaja nam poročajo, da so v pokrajini Chien Tao v Mandžuriji izbruhnili veliki nemiri med japonskimi obmejnimi četami in Korejci. Poročilo pravi, da je besnela krvava bitka, kjer je bilo ubitih 15 japonskih vojakov in večje število ranjenih. Japonci so se baje poslu-ževali pri svojih operacijah večjega števila vojaških zrakoplovov.

Drugo poročilo iz Londona pa pravi, da so Japonci se sedaj nalašč poslužili te prilike, da zasedejo tamošnjo provinco, ki leži med Kirinom in Sibirijo. Japonci pravijo, da bojo to sedaj storili neglede, kaj poreče Kitajska vlada v Pekingu.

VETERANI V PARADI.

V New Yorku so imeli te dni velikansko parado za propagando za obljubljeni bonus vojakom, ki so služili v armadi Združenih Držav, v času svetovne vojne. V paradi je bilo bojda nad 30,000 veteranov. Večina izmed teh se je borila na francoskih bojiščih in nad 2000 je bilo tacih v posebnem oddelku, ki so se pomikali po berglah in nosili prazne rokavē; znak, da je svetovna vojna reveže tudi telesno oškodovala za celo življenje.

Župan Hylan in drugi prominentni mestni uradniki so si ogledali parado.

Cela demonstracija je napravila na javnost velikanski utis.

PILSUDSKI OSTANE PREDSEDNIK.

General Pilsudski, ki je nedavno podal resignacijo kot polski predsednik, je te dni umaknil svojo resignacijo na prošnjo poljske vlade in raznih upljivnih državnikov.

SNEŽENI ZAMETI.

Poročilo iz Pueblo, Colo. naznanja da so bili tam te dni veliki sneženi zameti. Poškodovano je veliko poslopij in na več krajih so zameti razdejali komunikacijske zveze.

Zavezniki zahtevajo živino.

Berolinska poročila pravijo, da zavezniška komisija za povrnitev škode zahteva od Nemčije, da takoj izroči Franciji 10,000 bikov in 500,000 krav. Italija zahteva od Nemčije 11,150 goveje živine, Belgija 210,000 glav in Srbija 157,000 glav.

"NA KATOLIŠKI UNIVERZI."

Iz Washingtona se poroča, da se je letos vpisalo v Katoliško Univerzov Ameriik nad 900 dijakov za leto 1920—1921. To poročilo je izdal Very Rev. George B. Dougherty ki je podupravitelj te Univerze, pravi da letošnji naval je eden največjih v zgodovini te Univerze.

Univerzo so tudi izboljšali in k učenju so dadali več novih tečajev katere bojo vodili novi znameniti profesorji.

Predstavljeni so tudi nekateri dosedajni učitelji kot n. pr. Mr. Paul Larwell, prejšni učitelj na Keynon College, O., za francoski jezik; Mr. James Fay, inštruktor matimatike; Dr. Richard J. Purcell, prejšni inštruktor na Thomas College, za Amerikansko zgodovino. Mr. Angelo Vasquez, inštruktor za španski jezik.

PAPEŽ PAZI NA BRITANCE.

Iz Dublina se poroča, da je nadškof Harty, govoreč o njegovih zadnjih sestankih s sv. Očetom, povdaril pred okrajnim svetom okraja Tipperary, da je zagotovljen, da sv. Oče ne bo prevaran z britansko propagando.

Britanske oblasti so bojda izpustile na prosto Fathra Morley iz Galway. Father Morley je bil aretiran vsled tega, ker so britanski uradniki našli nekaj municije v njegovi posesti.

V Montbellow na Irskem so britanski vojaki napadli cerkev. Razbili so glavne vrata in povzročili precejšno škodo.

Iz New Yorka se nam poroča:— Pred sodiščem se bo moral zagovarjati v petek 22, oktobra, tukajšni znani lastnik tvrdke Frank Sakser, v New Yorku.

Tožitelj je Paul Sterk, ki je pred štirimi leti poslal denar v staro domovino, v znesku $376.00. Ta pošiljatev pa do danes še ni bila izplačana.

Ker se pa na vsa popraševanja in opomine tvrdka ni hotela ozirati ter trdila, da je denar izplačan, kar pa ni resnica, je bil Sterk prisiljen dobiti si odvetnika, na čigar pritisek hoče zdaj menovana tvrdka poslati isto svoto kot pred 4 letimi, kar potoženec noče, pač pa zahteva denar nazaj in sicer toliko kot je pri pošiljatvi uplačal. Vendar pa ima seda' sodnija za odločiti.

NAŠA RUSKA MISIJA.

Po vojski ostalo je v Rusiji še nekako 25 tisoč jugoslovanskih vojakov v Rusiji, večinoma v Sibiriji. Ti vojaki so bili sicer v veliki večini ruski prostovoljnci, ki so ustopili z drugimi slovenskimi jetniki v rusko proti-boljševiško vojsko. V veliki večini se pa tem vojakom ni ravne predobro godilo. Vsljed homatij na Ruskem pa teh vojakov ni nilo mogoče spraviti domov. Zato je Jugoslovanska vlada lansko leto poslala v Rusijo posebno misijo pod vodstvom podpolkovnika g. Žarko K. Mičiča.

Ta misija je skončala svoje delo in vsi vojaki, ki so hoteli oditi, so se lahko vrnili iz Vladivostoka domov.

Ta misija je sedaj na potu v domovno v Združenih državah in pretečeno nedeljo so prišli v Chicago, kjer jih je na kolodvoru pozdravil generalni konzul g. Lazarovič. Pretečeni torek večer jim je pa priredil generalni konzul pozdravni banket v svojem stanovenju, na katerega je povabil tudi Rev. K. Zakrajšeka in Dr. Biankinija g. soprogo. V tej misiji sta še poleg g. Mičiča tudi še kapitan g. M. D. Milanković in Slovenec Franjo F. Sušteršič. Naš rojak g. Sušteršič je rodom Tržačan in je bil takoj ob začetku vojske vjet in odpeljan v Sibirijo. Toraj je bil tam šest let, od leta 1914. Bil je priča vsega ruskega prevrata in vseh homatij. Jako zanimiva so njegova poročila, kako so se krepko držali naši Jugoslovani za časa teh velikih časov v Sibiriji. Pripovedoval je, kako so bili v vedni smrtni nevarnosti, ker v Sibiriji in v celi Rusiji ni nobenega reda in nobene postave več. O naših rojakih pripoveduje, da so se krepko držali in poročila, da so naši vojaki v Sibiriji popolnoma propadli moralno, kakor se je preje poročalo, so vsa lažnjiva. Rusi so naše Slovence radi imeli in vsi so se v najkrajšem času naučili Ruščine tako perefktno, da so celo pisali v razne časopise, bili nastavljeni po raznih pisarnah. Seveda so se nekateri tudi zgubili in postali roparji in tudi morilci, vendar, to so bile pač izjeme. V veliki večini se pa vsi ti vojaki vračajo veseli domov, nekateri že pravi Rusi. Tudi podporočnik Sušteršič govori perfektno rusko in je bil več let v pisarni Jugoslovanskega poslaništva v Vladivostoku. Tudi je bil sourednik Jugoslovanskega časopisa katerega so naši Jugoslovanski polki tam izdajali.

Glede razmer v sedanji Rusiji in glede bolševizma je gospod podporočnik popolnoma potrdil vsa naša poročila, s katerimi smo poročali o grozotah boljševizma. Povedal je, da so pobijali in klali svoje nasprotnike, kakor divje zveri, brez usmiljenja in brez prizanašanja. Človeško življenje jim bilo je nič. Ubiti muho ali človeka, to je boljševiku vse jedno.

Povedal je tudi, da je najžalostnejše v Rusiji to, da je popolnoma uničena morala in posebno družinsko življenje. Pravega družinskega življenja za sedaj ni več. Vse je nemoralno, vse pokvarjeno. Ni več zakonskih zvez, ni več oni vzvišene in plemenite ljubezni med možem in ženo, ki se toliko opeva v naših narodnih pesmih in katero je tako posvetilo zlasti krščanstvo. Rekel je, da za Rusijo za sedaj ni rešitve toliko časa, dokler se ne bode dvignil drugi rod, ki bode videl in spoznal, da tako ne more več dalje.

Kar je jako zanimivo, je pa njegova trditev, da je krivo boljševizmu pravoslavje! Pravoslavje je prav zaprav upor proti postavni cerkveni oblasti. Focij je bil preveč napuhnjen, da bi se pokoril svetemu očetu in tako se je začelo pravoslavje. Napuh in upor ga je rodil in napuh in upor je ostal v njem in sedaj se maščuje nad Rusijo. Ruska vera ni vera razuma, popi so bolj posvetnjaki, kakor duhovniki, njim je bolj mar družina, katere očetje so, kakor pa verska čeda. Zato tudi pravoslavna vera ni toliko vera razuma n srca, temveč samo vere čutil. Preprosto ljudstvo je imelo vero, sedaj v tej krizi se je pa pokazala ta vera, da ji nekaj manjka. Ni prekvasila ne posameznika ne cel narod. Drugače bi boljševizem nikdar ne bil mogoč.

Tako nam je gospod poročnik še marsikaj zanimivega povedal. Jako smo obžalovali, da nismo vedeli za njegov prihod, kajti gotovo bi bili priredili predavanje, kajti vsakega bi bilo zanimalo poročilo o teh velik dogodkih sveta iz ust očevidca.

Pri banketu je gospod Lazarjevič napil tem možem, ki so izvršili toliko delo in bodo srečno pripeljali nazaj starišem tako dolgo pogrešane sinove n ženam može. Težka je bila naloga. G. Mičič je moral iti najprej v Moskvo, da je dobil dovoljenje za svoje zbiranje jugoslovanskih vojakov, ki so bili v večjih ali manjših oddelkih raztreseni po celi Sibirji. Napil je zlasti g. Mičiču, ki je silno veliko storil v najkritičnejših časih za naše Jugoslovansko ujedinjenje.

G. Mišič je povedal, kako velike težave je imel na Ruskem in vendar kako mu je vspelo. Povedal je zlasti, kako ga je veselilo, ko je našel svoje rojake v toliki disciplini in tako lepem redu ne kot kake morilce ali roparje, kot kakoršne so jih nekatera poročila razplasila, temveč kot poštene Jugoslovane. V veliki večini, razun kakih petsto, so se vsi jetniki vrnili domov. Nekateri so se pa mej tem časom poženlii po Ruskem in se porusili ni niso hoteli več domov. Izvolili so si lepo Sibirijo za svojo domovino. Le majhen del ni hotel domov in je ostal tam, ker je propadel in se hoče še dalje živeti z ropom in nepoštenim življenjem. To je pa tako mal del, da se ga niti omenjati ne more.

Rev. K. Zakrajšek je napil članom misije pred vsem g. Sušteršiču, našemu ožjemu rojaku. Kot Tržačanu sedaj ne more sicer domov. Vendar pa bode njegovo delo ostalo, katerega je pomagal izvršit v Sibiriji.

Dr. Biankini se je spominjal onih naših junakov, ki so ostali v Sibiriji, ki so tam pomrli in pa onih bojevnikov, ki so prelili svojo kri za Jugoslovansko edinost. Mi smo tukaj v Ameriki tudi pomagali, vendar kaj so bile naše žrtve v primeri s temi krvavimi žrtvami teh junakov.

Bil je res lep in pomenljiv večer.

Porabil je to priliko, da je pozdravil kot Chicažan tudi novega generalnega konzula g. Lazareviča, ki je popolnoma mož na svojem mestu, preprost in pravi demokratični Jugoslovan.

Skušnja uči, da bogastvo ne dela človeka srečnega. Toda le premnogo jih je, ki bi radi na sebi to poskusili.

Ženske poštenega in resnega moža občudujejo, lahkoživega veseljaka pa ljubi jo.

Postave največ koristijo — odvetnikom.

CENE ZA POŠILJATEV DENARJA V JUGOSLAVIO in zasedeno ozemlje na Primor skem.

300 kron	$2.85	50 lir	$2.25
400 "	$3.80	100 "	$4.50
500 "	$4.70	200 "	$9.00
600 "	$5.60	300 "	$13.50
700 "	$6.50	400 "	$17.96
800 "	$7.40	500 "	$22.00
900 "	$8.30	600 "	$26.25
1000 "	$9.00	700 "	$30.43
5000 "	$44.00	800 "	$34.92
10000 "	$88.00	900 "	$38.91
		1000 "	$43.00

Vsa pisma naslavljajte na: ..

EDINOST

1849 West 22nd Street — Chicago, Ill.

EDINOST.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. . . . . Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by Edinost Publishing Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kako je bilo doma?

Iz predavanje Mr. Antona Grdine v Chicago, Ill.
(Dalje.)

Drugi dan seveda je bilo bolje. Prijavili smo se na pristojnem mestu, da smo prišli. Z velikim veseljem so nas sprejeli. Takoj isti večer so nam priredili sprejemni večer v Rokodelskemu domu. Tu smo začeli potem proučavati Orlovsko gibanje. Takoj tu smo pa začel spoznavati, da je ta orgnizacija nekaj idealno lepega.

Orli! Orlice! To je danes v domovini ime, ki pomenja toliko kakor pri nas katoličan ali ne katoličan. Kdor je danes doma katoličan s srcem, da, ta je tudi Orel. Katera dekle ali ženna je danes katoliška žena, je Orlica. Razmere doma so popolnoma vse drugačne, kakor so pa bile ko smo mi odšli v novi svet.

Začudili smo se, ko smo našli doma naše katoliške Slovence tako lepo organizirane. Kdor je bil dalje časa v Ameriki, on niti pojme ne more imeti o tej krasno izpeljani organizaciji katoliškega slovenskega naroda. Ne moremo drugače, kakor da moramo častitati našim narodnim voditeljem doma, na tej krasni organizaciji. Sedaj se prav nič ne čudimo, kako je bilo mogoče obvelikanskem prevratu pri propadu Avstrije vse tako mirno uredili. Kako bi bilo drugače, ko je bilo pa vse že pripravljeno za ta veliki trenutek, ko je vsakdo vedel, kaj in kje je njegova dolžnost, ko je bila stroga društvena disciplina.

O taboru v Mariboru samem sem poročal že v listih. kjer je bilo precej natanjčno poročano.

Rečem samo tole! To je bilo nekaj velikanskega! To je bil pravi slovenski dan. To je bil dan slov. naroda, ki je bil tlačen tisoč let, pa je vstal iz te sužnosti krepek, junaški in navdušen. Da, to je bil dan za naš narod, za katerega je narod trpel tisoč let, za katerega je delal tisoč let in tisoč let krvavel. To je bil dan, katerega so se bali naši nasprotniki. Avstrija, o katerem je naj brže vedela, da pride, vendar ga je hotela zavlaševati kolikor najbolj mogoče.

Kako je tukaj naš narod vikal, ka ko je prepeval, kako je dajal duška svojemu navdušenju! Ko smo sprejemali posamezne vlake, ko smo pozdravljali vedno nove in nove trume iz vseh slovenskih pokrajin, da, lahko rečem, da ni slovenske vasice na celi Sloveniji, od koder bi ne bilo zastopnika. In koliko so ti ljudje žrtvoval za ta shod! Nekateri so celega pol leta stradali, da so pristradali potreben denar. In ti s troški niso bili kakor nekdaj v kroncah. To so bili v tisočki. In pri tej draginji in pri tem pomanjkanju! Pa jim je bilo vendar več za veliko idejo, katera se bode pokazala v Mariboru, kakor pa vse žrtve, vsi finančni stroški!

Kako smo z veseljem in navdušenjem pozdravljali svoje brate Hrvate iz vseh Hrvatskih pokrajin! Da, celo Srbi so prišli! Z navdušenjem smo pozdravljali naše brate iz češke in slovaške zastopnike Francije, Švice.

Da, ko sem čul te navdušene krike po Mariborskih ulcah te tri dni, zdelo se mi je, kakor da bi slovenska narodna duša kričala proti Nemcem kot protest, da so nas toliko let stiskali in gnjavili.

Slovenska narodna zavest je tu slavila svoj triumf. Nikdar nisem vrjel, da smo Slovenci še tako polni narodnega slovenskega duha, kakor se je tukaj pokazalo! Da, tu sem videl in dobil prepričanje: Ne bodo nas! Pa če bi bili tudi tisoč let še v sužnosti, ne bi nas. Tako odločna narodna duša se ne da uničiti. Ubijejo nam lahko telo, prebodejo nam lahko naša srca. Ne morejo pa nam uničiti naše duše. Slovenska duša se je pa tukaj pokazala v vsej svoji krasoti pa tudi v vsej svoji moči in svoji žilavosti. In ni čuda! Kjer slov. narodna plemenita čednost narodne duše tako prepojena z vzvišenimi in idealnimi nauki krščanstva, tam ne more drugače, kakor da se pojavi v tako kristalizirani obliki kakor se je pokazala v Mariboru.

Vzdihnil sem: V tej tako splošni pokvarjenosti, v tej tako veliki zmedi, pa toliko navdušenje! Tako velikanska manifestacija!

In tu sem pa še nekaj videl: velikanski vpljiv tega Tabora na našo narodno prihodnjost. Ta velikanski ogenj, ki se je tukaj zapalil, ne bode uganil v Mariboru. Ta srca, ki so se tukaj ogrela s tako velikanskim nadušenjem, da bi se ohladila, takoj ko bodo zapustila Maribor? Kdo more to misliti? Ne! Ti tisoči bodo nesli ta ogenj domov, vsak v svojo hišo, vsak v svoj ožji krog, vsak v svojo vas in občino. In kaj drugega bode posledica, kakor to, da se bode nov ogenj zapalil še v drugih srcih, ki so bila še mrzla in mlačna.

Pa še eno miselj naj povdarim, ki je pa važna tudi za nas Amerikance, katero pa položim zlasti našim narodnim katoliškim voditeljem na srce.

Orel je pred vsem mladeniška telovadna organizacija. Namen njen je pred vsemi izbraževati mladino in jo pripravljati za težko in veliko nalogo katero bode sprejela od svojih očetov in svojih prednikov. Njih naloga bode nadaljevati delo prednikov, nadaljevati tam, kjer bodo njih očetje končali, ko bodo legli v grob. Ta namen ima da ti mladini vzvišenejih idealov, kakor jih jm pa usiljuje sedanji svet. Kvišku dvignite pogled fantu in dvignili ste kvišku njegovo srce pa tudi njegovo življenje, rešili ste ga prepada. Tak fant, tak mladenič z nakvišku obrnjene oči, z visokimi ideali bode dober oče, dober državljan, navdušen in požrtvovalen rodoljub, bode dober narodni delavec in pa tudi dober narodni vodnik. In tako mladino hoče Orel. Ni li to velikanska in plemenita, da, najplemenitejša naloga, katero more kaka organizacija imeti?

Kakoršna je naša mladina, taka je naša prihodnjost.

Doma je prišla naša slovenska mladina iz vojske v veliki večini okužena, pokvarjena, podivjana. In mi se temu ne čudimo. Kdor ve, kaj so tam fantje skusili, črez kaj so prešli, nihče jih ne bode obsojal temveč samo pomiloval, kakor tudi nihče ne obsoja zdravniškega postrežnika, ki je pri svoji službi nalezel od bolnikov, katerim je strgel, smrtne bolezni.

To mladino spraviti nazaj na pravo pot, tej mladini dvigniti oči in srce na kvišku, dati novih visokih idealov, je imel in ima namen Orel.

Dal Bog, da bi vspel! Rojaki po Ameriki, pomagajmo mu! Najboljše narodno delo je, ako pomagamo dvigniti našega slovenskega fanta, ako rešimo našo sedanjo narodno prihodnjost.

V "Edinosti" se je pred Taborom pobiralo milih darov za orlovske kroje, to je za Orlovsko uniformo! Še le doma sem videl velikanski pomen tega. Čudno, da tako velikih idej ne moremo takoj zapopasti, katere nam naši voditelji predlagajo! Še le ko sem bila doma, sem pa videl da je prav za prav za Orla-fanta kroj to, kar je za orla-ptico perut. Kakor se Orel ne more dvgniti brez peruti, tako se Orel-fant ne more povšpeti do tistih vzvišenih idealov, katere mu kaže ta organizacij, ako ga ne denete v to uniformo in mu ne daste kroja. Ko je pa enkrat v kroju, čuti se nekaj več. Z obleko ga prešine tudi velika miselj Orlovstva! Z obleko ga obda tudi duh obleke, katerega pomenja. Zato je kroj nujno potreben za organizacijo, kakor je vojaška obleka nujno potrebna za vojaka.

Toda doma v stari domovini je sedaj obleka strašno draga. Le malo kdo si jo more dobiti. Zato ni čuda, če nas naši fantje tako lepo prosijo, kupite nam kroj, pomagajte nam, da si nabavimo kroje!

Rojak, ki to čitaš če utrpiš, pomagaj jim! Neznermo veselje boš naredil kakemu revnemu navdušenemu Orlu, ako mu pomagaš do kroja.

In pri vsem tem sem občudoval veliki duh našega Dr. Kreka, kako je razumel vse stvar urediti, da je dosegla tolike vspehe! Kako je vedel, česa je narodu treba, da se narod dvigne. Je pač veliki mož.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Chicago, Ill. — Odbor Slov. Mlad. Sam. Podp. Društvo Danica naznanja cenj. občinstvu in vsem društvom v Chicagi, da bodo Društvo Danica priredilo dne 24. Aprila 1921 krasno zgodovinsko igro "Legionarji", ki se bo v prvič vprizorila v Ameriki, in sicer bo igrana v Lithuanian Mike Meldazis Dvorani, 2242-2244 West 23rd Place. Natančnejši program bo priobčen v tem listu pozneje. Toliko v pojasnilo vsem društvom z namenom da se ne bi prirejalo drugih ravno na isti dan drug drugemu v škodo.

Odbor Društva Danica.

James City, Pa. — Dne 29. septembra je tukaj umrla naša rojakinja Marija Skerlj roj. Avsec, doma iz Gorenjega Jezera pri Cirknici. Tukaj zapušča žalujočega soproga, štiri nedorastle otroke, eno sestro, katera je prišla pred tremi meseci iz stare domovine, in dva brata. V stari domovini pa zapušča ljubljenega očeta in mater. Pokojnica je bolehala nad tri leta za sušico. Bila je večletna naročnica Ave Maria. Vsem naročnikom lista Ave Maria pokojnico priporočam v molitev in blag spomin. Bodi ji lahka zemljica tuja.

Jezus in Marija naj ji dodeli,
da duša v rajskih višavah se večno veseli.

Frank Debevc.

IZ NEW YORKA.

Času primerna in za Slovenca posebno zanimiva igra "Slovo in vrnitev" v petih dejanjih, se je vprizorila v nedeljo 3. okt. v cerkveni dvorani 2 St. Marks Place v New Yorku. Želeli smo, da bi bila dvorana ta dan vsaj še enkrat večja kajti naših rojakov iz Greater New Yorka se je nabralo do pete ure toliko, da mnogi niso mogli dobiti sedežev in so morali stati, ker je bila dvorana prenapolnjena. Slovenska godba zas vira koračnico in dolgo zaželjena predstava se prične. Slovo sina Jakoba od matere in zaročnice sta Miss K. Pavlič in Joe Dolr tako živo predstavljala, da so se solzili mnogi navzoči. Vse je imelo sočutje z ubogo materjo, ki je morala dati že tretjega sina v vojsko, pa ravno tako z njenim sinom Jakobom, ki se je poslavljal od matere in zaročenke Uršike, katero je prav naravno predstavljala Miss Josie Pavlič. Domača pesem ob slovesu vojakov, ki so jo peli za kulisami, je spopolnila slovo, katero se je neštetokrat vršilo v resnici po naši stari domovini za časa svetovne vojske.

Nadaljni razvoj igre je praktično pokazal, kako se je bila bitka, kako so zlasti slovenske vojake pošiljali na fronto, mej tem ko so drugi ostali lepo v zaledju in si kratili čas z vsakovrstnimi zabavami. . .

Posebno živo so predstavljali v tretjem dejanju vojaki opazovalno patruljo ko so se spopadli s po številu močnejšo sovražnikovo posadko. Kako so pokale puške — in v hribu med goščo je zdaj do zdaj eden zadet od kroglje padel krvaveč na tla.

Stotnik Mr. John Maček je hotel na zviti način osvoboditi svojega stričnika Jakoba iz vojske, pri čemur mu je njegov vedno šaljivi "bursk" Jernej, Mr. Joe Podboršek nagajal in delal zapreke in preglavice: vendar stričnik — sin Jakob, zavedajoč se njegovih navodil, se mu je odločno uprl in zato ga je stotnik poslal s patruljo poizvedovat za sovražnikom, češ, pa pokaži kaj znaš. Izvrstno je četovodja Jakob rešil dano mu nalogo s svojimi izvežbanimi tovariši — a bil je sam smrtnonevarno ranjen. Sanje materine so se uresničile. Šla je z Urško njegovo zaročenico ga obiskat v vojaško bolnišnico pri Gorici, kjer je dalj časa ležal v nezavesti in njegovo življenje je viselo na niti. V takem stanju ga najdeta mati zaročenica. Po skrbnem prizadevanju zdravnika Dr. Kosa, Mr. Valentin Kreč in bolniških postrežnic Miss Ivanke Ulčar in Miss N. Rauch mu je rešilo življenje. Mogel se je povrniti ozdravljen domov, kjer je našel svoja povrnivša se brata in druge tovariše ter vsi skupaj obhajali preveselo in srečno vrnitev iz dolge svetovne vojske.

To je kratka vsebina igre, katero so vsi igralci dobro, nekateri prav mojstersko vprizorili. Ker je bilo toliko ljudi in so nekatere matere prinesle sseboj male otročiče; zato niso mogli vzlasti v šetrtem in petem dejanju oddaljeni razumeti vseh igralcev. In to bodi nauk in opomin v prihodnje, da se poslušalci, tudi oddaljeni pri igri tiho zadrže in da zlasti malih otročičev ne kaže jemati s seboj k daljšim predstavam. Igra je v vsakem oziru prav dobro vspela, zato so pa tudi igralci ter Fr. Arkuzij Somrak želi zasluženo priznanje, ki je spisal igro, izvežbal igralce in vodil igro. Po igri je navdušeno zapela "Domovina" ljubko pesem "Blejskemu jezeru". Čistega dohodka je bilo 170 dolarjev, kar kaže, da je gmotni vspeh igre daleko nadkrilil naše pričakovanje.

Poročevalec.

P. S. Ker se niso mogli mnogi naši rojaki iz New Yorka in Brooklyna udeležiti igre "Slovo in vrnitev" 3. oktobra, zato se ista ponovi na splošno željo **dne 31. oktobra ob 5. uri popoludne na 62 St. Marks Place v New York.**

CHICAŠKI KATOLIŠKI SLOVENSKI MOŽJE IN FANTJE!

Kakor smo zadnjič sporočili na kratko, sklenilo je društvo Najsvetejšega Imena mož in fantov, da priredi slavnostni družinski večer drugo nedeljo meseca novembra v spomin triletnice svoje ustanovitve in za ponovljenje prvega duha in prve gorečnosti, s katero se je to lepo društvo v Chicagi začelo, ki je pa iz raznih uzrokov kmalu po ustanovitvi pešalo. Vsi, ki so bili kedaj člani, ali vsi, ki se zanimajo za društvo, bodo imeli ta večer priliko šuti veliki pomen in namen tega društva. Ta večer bode pa nekak slavnostni večer tudi našega mladeniškega kluba sv. Štefana. Tudi fantje se bodo ta večer zbrali na tej večerji, da pokažejo, da so Chicaški fantje pravega duha in pravega srca. Zadnje čase je klub začel izvanredno lepo napredovati. Ta večer bodo povabljeni tudi vsi fantje, ki še niso člani kluba, da pridejo in da bodo čuli pomen tudi mladeniške ga kluba za našo naselbino.

Te dni razpošilja pripravljani odbor vabila in vstopnice raznim članom in prijateljem da jih razpečajo med svoje prijatelje.

Na ta družinski večer so povabljene pa tudi žene našega Materinega društva in vse druge žene in matere in naše članice dekliške družbe. Ta večer bode na nekaka velika akcija za vsa ta štiri cerkvena društva, da se bodo vsa poživila, navdušila in prenovila za novo krepko in navdušeno društvo delovanje in pa, da jim pridobimo novih članov.

Rojaki, kupite vsi vstopnice! Cena 50c. Dobe se pri vseh članih obeh društev možkega in fantovskega, in pri našem uredništvu.

Povabljeni bodo najboljši angleški govorniki mesta in pa tudi slovenski iz okolice.

Vabljeni so tudi člani iz naših sosednih občin, Joliet, Waukegan in South Chicage.

(Dalje na 3. strani.)

KOLEDAR AVE MARIA

VABILO NA NAROČBO ZA 1921

V kratkem času izide "KOLEDAR AVE MARIA" za leto 1921. S tiskom hitimo s polno paro.

Nad pet tisoč naročil imamo že do sedaj. Zato nujno opozarjevamo vse rojake, ki bi hoteli imeti Koledar, naj ga nemudoma naroče in naj nikar ne čakajo. Jako veliko ga bode šlo tudi v staro domovino.

Takoj sedi, in pošlji naročilo.

ROJAKOM SPOROČAMO, DA SEDAJ POŠILJAMO DENAR V STARI KRAJ V KRONAH NAJCENEJE PO DNEVNEM KURZU.

VSE POŠILJATVE SO IZPLAČANE **V LJUBLJANI.**

Vsaka naša pošiljatev je hitro izplačena, kar nam priča na na stotine zahvalnih pisem.

"Lepo Vam se zahvaljujem za točno pošiljanje denarja v stari kraj. F. Pertocy."

"Žahvalim se Vam za točno in pošteno pošiljanje denarja v stari kraj. — B. Nemanič."

"Moj denar, katerega ste poslali je bil točno izplačan, za kar se Vam lepo zahvalim in Vas bodem tudi drugim priporošal. — J. Burgstaller."

Takih in enakih zahvalnih pisem imamo na stotine.

Rojakom se priporočamo! Vsak bode točno in pošteno postrežen.

Kadar nam pošljete denar, pošiljajte ga po Postal Money Order, v čeku ali pa v priporočenih pismih.
Pisma naslovite:

EDINOST
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois

VAŽNA OBJAVA NAŠEGA GENERALNEGA KONZULATA V CHICAGO, ILL.

I.

Vsi državljani Kraljevine SHS, ki žele potovati v domovino in ki nimajo svojega potnega lista, naj se ravnajo po sledečih predpisih.

Ako so taki rojaki zunaj Chicage, potrebno je da pošljejo sledeče stvari na konzulat:

1. Prijavno listino, po katero treba na konzulat pisat in katero treba preje natanjčno izpolniti, to je natanjčno odgovoriti na vsa vprašanja, ki so na tej listini.

2. Dve sliki, ki pa morajo biti najnovejše, kakor dotičnik izgleda takrat, ko misli potovati.

3. Dokaz, da je dotišnik res Jugoslovanski državljan. Ta dokaz je: al kak stari potni list iz bivše Avstrije, ali krstni list, ali poročni list, ali vojaška knjižica, ako ni tega, morda kake društvene diplome ali spričevala. V skrajnem slučaju, če kdo vsega tega nima, pa zadostuje, kako pismo, katero je dotičnik sprejel od doma, toda samo od bljižnih sorodnikov.

4. Takso $2.00 za državljane iz Črne gore in iz vseh pokrajin, ki so preje spadali pod Avstrijo, to se zahteva od vseh teh državljanov od leta 1919. od kar se je naša država ustanovila. Oni državljani, ki so prišli, iz stare Srbije pa niso svojega potnega lista ponovili plačajo $1.20. od dne, ko prišli sem v Ameriko. Isto velja tudi o Makedoncih, toda za nje samo od leta 1912.

II.

Za takozvani "vize" podpis potnega lista, se plača 70c. Za državljane ameriške, ki hočejo potovati v Jugoslavijo pa $10.00.

III.

Generalni konzulat legalizuje, to je uradno prizna veljavnim v naši državi samo take dokumente, katere je že preje kak notary public podpisa in zato se plača za državljane Ameriške takse $2.00 za vsak podpis Za državljane Jugoslavije pa 70c. ako morejo dokazati, da so res državljani Jugoslavije.

Konzulat bode legalizoval samo podpise onih javnih notarjev (Notary Public), ki so registrirali v pisarni generalnega konzulata svoj podpis in svoj pečat.

Vsak notary public se more registrirati, ako pošlje konzulatu registracijski papir, ki je podpisan in potrjen od oblasti okraja, kjer izvršuje svojo službo. **Izvzet je slučaj** ako je podpis notarja potrjen od County Clerka.

IV.

Ako hoče kdo priti sem v Ameriko je potrebno, da ima dovoljenje za to od domačih oblasti in "vize" amerikanskega konzulata v Belogradu ali v Zagrebu, Affidavit v angleškem in eden v našem jeziku potrjen od notarja public, ki je bil potrjen od tega generalnega konzulata in je plačal predpisano takso $2.00 ali ako je naš državljan 70c. more služiti samo za to, da dobi dotični lažje "vise" od amerikanskega konzulata v starem kraju.

Opomba: Affidavit v našem jeziku je treba predložiti našim oblastem, enega v angleščini treba predložiti amerikanskem konzulatu doma in enega pri prihodu v Ameriko na Ellis Islandu.

Poleg tega se naznanja še sledeče, kar je objavilo ministerstvo za notranje zadeve Kraljevine SHS:

"Tukajšni amerikanski konzul je izdal sledeče navodilo glede potovanja v Ameriko: Osebe, ki žele potovati v Ameriko, morajo imeti izjavo zunjanjega ministerstva, s katero se jim dovoljuje izhod iz dežele. Na tej izjavi mora biti imena očeta in matere, ali moža in žene in možkih otrok do 16. leta in ženska do 21 leta. Starejši otroci, ako gredo iz dežele, morajo priti sami na ameriški konzulat, da dobe posebni "vize". Vsakdo pa mora imeti policijsko spričevalo o tem še so za časa vojske služili v vojski to je ali so služili v Avstro-ogrski vojski. Vsi ki prihajajo v konzulat po potni list za Ameriko, morajo prinesti še posebno sliko, ki se spravi v arhivu konzulata."

V.

Generalni kozulat v Chicago dalje naznanja, da uraduje vsaki dan od 9. do 12. dopoldne. Popoldne se pa rešujejo stvari, ki so prišle dopoldne v urad, da jih tako vsakdo dobi že takoj drugi dan. Tako bode mogoče da bodo oni, ki stanujejo izvan Chicago, dobili svoje papirje že takoj popoldne ob 3. Seveda se mora pa tudi v tem slučaju vsakdo priglasiti že dopoldne v pisarni.

VI.

Kdor prosi za te papirje potom pošte, se prosi, naj gotovo priloži takso v takozvanem Money Orderu ker ako se pošilja iz bolj oddaljenih krajev potom osebnih čekov, država pri vsakem čeku nekoliko zgubi, koliko računajo banke, za zmenjavo čekov.

VII.

Tudi se opozarja vse, — zlasti javne notarje in odvetnike, ki pošiljajo svoje dokumente pismeno, da naj prilože vsikdar tudi natanjčno pojasnlo za koga se prosi te dokumente.

Kdor se obrača na konzulat radi kakih posmrtnin ali tožba in prošenj naj pazi, da bode vsikdar napisal natajčno ime in priimek, mesto in okraj osebe, katerih se tika.

VIII.

Radi lepšega pregleda, naj dostavimo še kolike so takse raznih konzulatov:

Angleški konzulat	.....	$2.50
Francoski "	.....	$2.00
Italijanski "	.....	$3.88
Belgijski "	.....	$0.60
Grški "	.....	$1.20
Poljski "	.....	$2.50
Švicarski konz. za tri mesece		12.10
Švicarski konz. za 6 mesecev		$5.10
Rumunski "	.....	$2.10
Čeho-Slovaški "	.....	$2.00

IX.

Naslov Generalnega Konzulata: Consulate General of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes.
Adams Ekspress Building,
115 So. Dearborn St.,
Chicago, Ill.

X.

Države, katere spadajo pod jurisdikcijo konzulata v Chicago, Ill., so: Arkansas; Illinois; Indiana; Iowa; Kentucky; Loisiana; Michigan; Minnesota; Missouri; Tennessee; Wisconsin.

Iz Generalnog Konzulata u Chicagu.

Iz Sovenskih naselbin.

(Dalje in 2. strani.)

Cleveland, O. — Novic, dobrih in slabih, veselih in žalostnih, je v naši metropoli vse polno, kakor je pač pričakovati. Naj omenimo na kratko le glavne.

Novih obrazov se po naših cestah vidi te dni vse polno. Katerikoli dan, posebno ob nedeljah, lahko vidiš nove naše sosede, kako se sprehajajo po St. Clairju ter začudeni ogledujejo postave že bolj starih in uspešnih naseljencev. Ko človek gleda te obraze se nehote vpraša, kako dolgo bodo tako lepo naravno rudeči in zdravi. Zaboli opazovalca ko pomisli, kako hitro bo najbrž od šuma in napora v brezčutnih naših tovarnah zamorjeno to čvrsto in bujno zdravje iz domačega zraka in od slovenskih planin. Veseli in smehlja je prihajajo v tujino med svojce. Po srečo so prišli, in srečo jim želimo, čeprav vemo, da jo mnogi razočarani ne bodo našli. Dobrodošli!

Mr. Matija Holmar, naš v obče znani in spoštovani organist in pevovodja se je tudi dne 6. oktobra vrnil iz stare domovine. Bil je na shodu v Mariboru, katerega navdušeno opisuje kot nekaj veličastnega. Tudi druge razmere si je dobro ogledal in marsikaj zanimievga ima povedati. Kakor se sliši, bodo Mr. Holmar in Mr. Grdina n drugi potniki iz domovine popisovali vtise na javnem shodu dne 24. oktobra. Gotovo bo to nekaj izredno zanimivega.

Do sedaj tiha naša šola je zopet postala pravo mravljišče. Vse polno jih je teh naših Amerikančkov. Že prešteti jih ne moremo. Začne se že: pride človek do kakih 1000 pa kar pozabi katere je že vštel in katerih še ne. Joj, to je direndaj! Zdaj Tonček Žanika podi, tam spet Jožek Nacka tepe, drugod Mihec "bolo" meče, tam iz onega kota Jakec beži ker je okno ubil, Micka se joka, ker jo je porednež malo sunil, majčkena Johanca se tudi kisa, ker bi rada šla domov k "dalici." Med vsemi temi pa vidiš osmorazrednike, kako se modro sem ter tja sprehajajo in se gotovo na skrivaj sprašujejo, če so tudi oni kedaj bili taki..

Da bi Bog dal obilnega blagoslova delovanju neutrudljivih naših sestra in jim pomagal iz teh majčkenih narediti dobre, značajne, in odločne mladeniče in mladenke.

Pa "ohceti" smo imeli: Ena posebna zanimiva je pa bila ona pri Bambičevih. Naša Marijina družba je dala eno izmed svojih najbolj zvestih in vzglednih članic, ki se je Miss Josephine Bambich odločila z Mr. Jožefom Perpar stopitiv zakonski stan. Toda to ni izguba za družbo, nasprotno dobiček. Kajti dobiva s tem naša fara zopet eno družinico v kateri se gotovo ne bo pozabilo na Boga in na vero. Častitamo, ter želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Fair! Tudi to novico ne smemo izpustiti! V soboto se prične Fair, ki vedno in zopet vzbudi kaj novega zanimanja za faro. Dela seveda je z njim dosti. Že celi mesec se trudi in dela naš skoro neutrudljivi g. župnik, Rev. B. J. Ponikvar, da bi bilo več vspeha. Tu Bog tudi blagoslavlja njegovo delo, kajti kakor vse kaže, bomo kmalu i z dolga in potem — potem si bomo pa zavihali rokave in se pripravili na drugo dela, ki nas še čakajo. Seveda ne smemo pri vsem tem pozabiti pohvalo, katero zaslužijo vsi dobri farani radi sodelovanja in sloge, katera se sedanje čase čedalje več opazuje med nami.

Toraj le še naprej na delo! Pa še svoje bolj hladne sosede ne pozabimo malo bolj vzbuditi za to dobro stvar. To omenjamo, ker smo gotovi, da ste vi naročniki Edinosti ob enem pa tudi dobri in zvesti farani naše fare. Toraj še enkrat, hrabro na delo, vsi skupaj!

Cleveland, (Newburg), Ohio. — Jesenski dnevi se bližajo. To vemo iz raznih znamenj, katera se kažejo v tem času. Listje na drevesih rumeni in odpada, prav tako, kakor tudi listi velikega drevesa človeštva. Danes odnesejo enega, jutri druzega tako, da prav res nič ni stalnega na svetu. Ljudje kupujejo prehrano za mrzli zimski dan, ko ne bo prilike stopiti na cesto in kupiti potrebnih reči. Premog grmi v kleti in marsikje pogleda kak "ta črni" skozi okno v kleti. Pa ker ne manjka vode, se kmalo obeli malo z vodo, drugo pa z brisačo gospodinj v žalost. O ja, pa še eno znamenje je, ki kaže na jesen. V kleti se trkljajo sodi polni sladkega mošta. Dandanes nesmemo delati "vina" pač pa smemo mošt. Če pa mošt ne mara ostati tak kakor je bil narejen to pa nas ne briga. Mošt naj sam potem gori gleda. Grozdje je **sicer drago, visi jako visoko, pa vendar** ne previsoko, da bi ga naši Slovenci, ki so vajeni dobre kapljice, ne dosegli. Če ne gre drugače, pa se malo stegne in ga vendar le doseže. Toda dosti o kapljici, biti moramo previdni, da nas ne sliši kak suhač.

Veselic koncertov, iger in druge zabave pa imamo sedaj vedno v izobilju. Nar "Dom" je vedno bizi ob nedeljah. Nekaj zanimivega pa nas čaka na 31. oktobra. Na tisti dan bode društvo sv. Antona praznovalo petnajstletnico in bo blagoslovilo svojo novo zastavo. Zastava je jako krasna, ni je krasnejše na daleč okoli, to bode rekel vsak, ki jo vidi. zastava nosi podobo sv. Antona z detetom Jezusom v naročju. Podokvarilo nikako pregibanje zastave. ba je delana na način, da je ne bo Po blagoslovljenu pa bo društvo priredilo vinsko trgatev v Narodnem Domu. Tam se zopet obeta lepa, priprosta zabava. Vsi so vabljeni.

Ne sme pa biti človeško življenje samo v zemljo obrneno. ko je človek res ustvarjen samo za ta svet, ako je res samo žival brez duše, potem bi vsaj zgoraj navedena zabava bila le strašna ironija, kakor je na primer dobro kosilo obsojenca dan pred smrtno kaznijo. Človek zamore v resnici biti vesel in se zabavati le, če spozna da, kadar pride klic in mora zapustiti to življenje, da se začne potem drugo boljše. Zato pa ne bomo v bodoših dneh obrnili vso pozornost samo na telesne potrebe in dobrote, ampak bomo se spominjali tudi naše neumrjoče duše. V ta namen bomo pričeli 40 urno pobožnost na 14. Novembra. Letos bode vodil to pobožnost Rev. Father Bombač, imel bode pridige vse tri dni. Pri spovedovanju pa bodo pomagali tudi drugi slovenski duhovniki, tako da bode vsak lahko prišel na vrsto v pravem času.

Takoj prvo nedoljo po 40urni pobožnosti pa pričnemo z ferom. Letos bode največji cerkveni fer, ki smo ga še kedaj imeli. Različnih krasnih stvari že imamo in nam še vedno ljudje nosijo drugih. Tudi kupili smo nekaj zelo pripravnih stvari, da bodo ljudje zadovoljni. Pa kaj še vse bo, se niti povedati ne da. Pridite vsi od blizu in daleč na naš fer in priznali bodete, da tako po ceni in tako krasnega blaga še niste videli. Zato pa vsi na fer, od 20. do 29 novembra, a čiken dej pa bo še posebno veliko zanimivih stvari. Takrat bomo imeli godbo, da bo privzdigala vse pete. Fer se bode vršil v narodnemu domu na 3563, E. 80 cesta. Vsi ste vabljeni!

Da bi prišli v Združene države, prišlo je sem v Ameriko nekako 300 Turkov kot uposlencev na parniku Guldjemal. Vlada je izvedela in preprečila, da se niso mogli izkrcati v New Yorku.

Poljaki ženo "Medveda" (Rusa) proti njegovemu brlogu. Toda naj be ne pozabili, da ni dobro slediti medvedu prav do brloga.

Obleka dela človeka, mislijo ženske. Mož misli drugače. Radi mnogih ženskinih oblek se boji, da ga ne uničijo.

Molitvenik za amerikanske Slovence. Spisal Rev. Kazimir Zakrajšek $1.00
Večna Molitev pred Jezusom v Zakramentu ljubezni... $2.00
Kruh Življenja. Štirideset različnih obhajilnih molitev.. $2.00
Bodi moj naslednik! $2.00
Nazaret, molitvena knjiga v češčenje svete Družine.... $2.00
Hvala Božja $1.50

Naročnina in pisma pošiljajte na:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS
1849 West 22nd Street Chicago, Illinois

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET SHEBOYGAN, Wis.

Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Pripravite se za neodvisnost

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kasper State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

KRIŽARJI.

Zgodovinski roman v štirih delih.
Spisal: H. Sienkiewich.
Poslov.: Podravski.
(Dalje.)

Stari vitez se na to razveselil.

"Vidiš jo! Vse ženske so enake; Jagjenka, tudi ti bodeš taka! Hvala Bogu, da s tema pretepačema niste imeli preveč opravka, kajti odkritosrčno rečeno, kar čudim se, da nista razlila svoje jeze nad Bogdancem."

"Čtan je to hotel, toda Volk, ki je bil pametnejši, mu ni dovolil. Volk je prišel k nam v Zgrolice ter vprašal, kaj se je zgodilo z Jagjenko. Rekel sem mu. da je odšla po dedščino za opatom. On pa mi je dejal: "O tem mi vitez Matija ni ničesar omenil." — "Ali je morda Jagjenka tvoja, da bi se ti moral spovedovati?" sem mu rekel. Ali on, pomislivši nekoliko, je dejal: "Resnica je, da ona ni moja!" Ker je pa bil bistre pameti je takoj sprevidel da nas in vas pridobi za-se, ako bo branil Bogdanec pred Čtanom. In stepla sta se, pošteno naklestila drug drugega, na to pa sta pila na smrt kakor zmerom."

"Bog, usmili se Volkove duše!" reče Matija.

Na to se globoko oddahne, zadovoljen, da v Bogdancu ne dobi druge škode nego ono, ki jo je povzročila njegova dolga odsotnost.

In res je ni našel; nasprotno so se mu pomnožile črede; iz povsem malih žrebet so vzrastli že dveletni konji, od katerih so bili zlasti nekateri nenavadno veliki in močni.

Škodo je imel samo v tem, da mu je nekoliko ljudij zbežalo, toda teh ni bilo mnogo, kajti zbežati so mogli samo v lezijo, tam pa so nemški ali ponemčeni vitezi ravnali ž njimi mnogo huje nego poljsko plemstvo. Staro veliko poslopje se je že močno nagnilo ter pretilo zrušiti se. Strop je popolkal, stene so se skrivile, tramovi, ki so bili že več sto let stari, so začeli trohneti. V vse sobane, v katerih so nekdaj stanovali sloveči bogdanski Gradovci, se je ob deževnem vremenu stekala voda. Strop in streha sta bila razdrta ter semtertje pokrita s svežim mahom.

"Ko bi se vse popravilo, bi utegnilo nekaj časa še držati, ker se je še le pred nedavnim jelo podirati", je rekel Matija staremu obskrbniku Kondratu, ki je za časa njegove odsotnosti tukaj gospodaril.

Ali čez trenutek je dodal:

"Jaz bi še tukaj prebil do smrti, toda Zbišku je treba postaviti graščino."

"O, za Boga, graščino!"

"No, čemu ne?"

To je bila najpriljubljenejša starčeva misel: postaviti graščino Zbišku in njegovim potomcem. Vedel je, da plemiča, ki ne čepi v navadnem dvoru, marveč za nasipom in ograjo, v kateri stražnik opazuje okolico ter takoj naznani, kaj se godi v njen, smatrajo sosedje za nekaj več in da tak lože doseže kako dobro službo. Za-se Matija dosti ni poželel, toda zastran Zbiška in njegovih potomcev ni hotel, da ostane pri starem, in to tem bolj, ker jim je sedaj tako narastlo imetje.

"Samo, ko bi še vzel Jagjenko", si je mislil, "in si ž njo vred pridobil Močidol ter opatovo zapuščino, pa bi nam nihče ne bil enak v okolici — kar Bog daj!"

Vendar vse to je blo odvisno od tega, ali se tudi Zbišek vrne, kar pa je bilo jako negotovo in odvisno od milosti božje. Radi tega je dejal Matija sam sebi da mora biti sedaj z Bogom v najboljšem prijateljstvu, ter ga z ničemur ne žaliti. Radi tega je tudi cerkvi v Krešnji daroval medu in voska, kož in zverin, a nekega večera, ko je dospel v Zgorelice, je rekel Jagjenki:

"Jutri odrinem v Krakov, na grob naše svete kraljice Jagvide".

Ona vstane prestrašena s klopi ter ga vpraša:

"Ali ste dobili kako slabo novico?"

"Nisem dobil nikakih novic ker jiš še ni sem mogel dobiti. Ti se še spominjaš, da sem takrat, ko sem bil bolan in si šla ti z Zbiškom po bobrovo mast, napravil obljubo, da hočem potovati na ta grob, ako mi Bog vrne zdravlje. Vsi so me za takrat pohvalili. In res. Gospod Bog ima dovolj svetnikov, toda marsikateri ni vreden toliko nego naša kraljica, katera mi ne odbije prošnje, ko jo poprosim za Zbiška."

"To je živa resnica!" reče Jagjenka. "Toda vi ste se še le pred nedavnim vrnili z dolgega pota."

"Kaj za to! Rajše vse nakrat opravim, potem pa hočem mirno doma sedeti, dokler se Zbišek ne vrne. Samo če se naša kraljica potegne zanj pri gospodu Jezusu, pa mu Nemci, navzlic njih izbornemu orožju, ne bodo mogli škodovati. Potem mu še z večjo nadejo postavim graščino.

"Kosti imate še zdrave."

"Kajpada, krepak sem še. Toda povem ti nekaj drugega. Naj Janko, ki ima veselje do potovanja, odide z menoj. Iskušen človek sem in znal ga bom krotiti. Ko bi se pa le kaj pripetilo, ker ga roke močno srbe, tudi veš, da se znam dobro boriti bodisi že peš ali na konju, z mečem ali s sekiro."

VPRAŠALNI KOTIČEK

Vprašanje: Na veliko soboto po vstajenju sem videl, da so v več družinah jedli svinjsko meso (šunko). Tudi jaz sem to storil. Ali je bilo to prav?.— L. M., Chicago, Ill.

Odgovor:—Da! Nove cerkvene postave določujejo, da se konča štiridansjki post že veliko soboto opoldne po 12. uri. Kdor toraj veliko soboto obedva po 12. uri ima lahko meso in potem seveda celo popoldne in zvečer.

Vprašanje:—Imam sovražnico, ki noče z menoj govoriti. Storila ji nisem nič žalega in nikakor ne morem vedeti, kaj bi ji storila, da je jezna na me. Da bi ji pokazala, da nočem jeze, sem je obiskala. Z možem sva bila tam. Pa me niti pogledala ni.— V. J., Cleveland, O.

Odgovor:—Vi ste storili svojo dolžnost in nimate več dolžnosti jo ogovarjati. Sedaj je pa njena dolžnost, da pride k Vam, ker drugače je v nevarnosti, da živi v sovraštvu. Kdor pa živi v sovraštvu, ta je pa v nevarnosti, da sprejema vse sv. zakramente nevredno ker ako mi ne odpuščamo, tudi Bog nam ne bode: "Odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom."

=

Vprašanje: Zamudila sem sveto mašo; ko je bila že pridiga sem prišla. Ali sem ono nedeljo bila pri sveti maši?

Odgovor: Mislite vprašati, če ste zadostili dotično nedeljo svoji nedeljski dolžnosti, kaj ne? Ako mislite to, potem je odgovor z "da" ker so samo trije glavni svete maše. Seveda pa niste bili popolnoma brez greha, ako je bila nemarnost uzrok, da ste prišli prepozno.

Vprašanje: Ali bi mogel kristjan sprejeti zakrament svete pokore tudi pismeno?

Odgovor: Ako mislite pod besednico "pismeno", to, da bi kdo po pošti pisal kakemu duhovniku in se mu pismeno obtožil svojih grehov in duhovnik bi mu enako pismeno poslal sveto odvezo, potem je seveda odgovor — — ne!

Ako pa mislite samo, da bi kdo prišel k spovedi in bi dal spovedniku svoje grehe napisane, da bi jih duhovnik vpričo spovedenca prečital je pa seveda odgovor z "da," kar se zgodi vedno, kadar pride k spovedi kak mutec. Ti so naučeni, da svoje grehe napišejo in jih dajo spovedniku. Spovednik grehe prečita in ako se mu zdi kaj pomanjkljivega, spovedenca zopet pismeno vpraša in ta mu pismeno odgovarja. Enako mu pismeno napiše nauk, kateri se mu zdi primeren in enako mu tudi pokoro naložo pismeno. Za zdravega človeka seveda je prava oblika svete spovedi — **izpoved**, t. k. iz povedati je se je treba.

Snažitelj je prišel v obzervatorij in gledal profesorja, ki je s teleskopom opažoval zvezde. Slučajno se zvezda vtrne. Začuden vzklikne: "Ta pa zna! To vam je strelec! Komaj je pomeril, že je padla zvezda."

Deček je prižgal svalčico za plotom. Ko zagleda očeta, jo vrže proč. Mimo prideta dva vrabca. Prvi vrabec hoče bliže, drugi ga pa svari "Nikar to eksplodira: čul sem, da je razneslo pamet že veliko dečkom."

Neka gospa je opazovala dečka, ki je posipal ledena tla pred hišo z žaganjem.
"Toje prava ljubezen do bližnjega."
Deček: "Saj, ni res: to je žaganje."

Dentist, ko odstranjuje živec iz zoba: "Vas gotvo boli, ker je ta živec že skoro mrtev".
Bolnik: "Z umirajočim bi morali pa že lepše ravnati".

— "Papa sedaj pa vem, zakaj pravijo otrokom, da ne smejo vpraševati toliko stvari."
— "Zakaj?"
— "Zato, da stariši ne pokažejo, kako malo znajo."

— "Kako je, prijatelj, si imel srečo na lovu?"
— "Da, v eni uri sem vstrelil sedemnajst rac."
— "Ali so bili divje?"
— "Race ne, pač pa farmar."

Kupovalec: "Ali lahko zamenjam srajco pri tej mizi?"
Trgovec: "Ne tukaj, zato imamo sobe."

Učiteljica: "Povej mi, koliko prebivalcev ima Chicago."
Učenec: "Ne poznam vsega smo bili tam le nekaj tednov".

Mati: "Kirinov fant je najslabši v celi šoli. Drži se proč od njega, kar se da."
Sin: "Saj se: Kirinov je zmiraj prvi v šoli".

"PONAREJEVALEC."

Na svetu so vedno bili ponarevalci, ki so poskušali ponarevati vsak pridelek, bodisi že te ali one vrste. Pred dva tisoči leti so se ponarejevalci pojavili po svetu prav tako kot danes.

Latinski pesnik Horace, je v svojih nesmrtnih pismih imenitno bičal take ponarejevalce posebno jih je opisal v njegovi slavni knjigi CUSB".

Kakor razni ljudje radi ponarejujejo lepe pesmi in drugo, tako skušajo ponarediti dobra in zanesljiva zdravila. Vendar ja, ponarejevalec je za nič. Zatorej če hočete kupiti nima vspeh: vsako ponarejevanje dobra zdravila, kupite si take ki se izdelujejo po originalnih receptih. In če vi hočete kupiti zdravila kot na primer za slab tek zaprtnje, glavobol, nervoznost itd., potem si Vi morate kupiti originalno "TRINERJEVO GRENKO VINO". To zdravilo ne nosi prazneega imena, to dokazujejo številni uspehi ki jih je doseglo "TRINERJEVO VINO" širom sveta. Kadar boste kupovali te zdravila, vprašajte Vašega drugista ali lekarnarja vedno le za originalna "TRINERJEVA ZDRAVILA."

JOSEPH TRINER COMPANY
1333 — 45 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

JAVNA ZAHVALA! Cenjeni g. J. Wahčič: — Jaz sem rabila Vašo hvale vredno ALPENTINKTURO za lase za katero se Vam najlepše zahvalim, lasje so mi takoj prenehali spadati in so mi gosti dolgi in krasno narastli. želim Vas priporočati vsakemu, kateri bo v taki potrebi ko sem bila jaz, da nisem rabila Vaše tinkture bi vse lase zgubila, zatoraj se Vam še enkrat lepo zahvalim, Vaša rojakinja.

Mrs. Anna Beketich, 314 Second Ave. Johnstown, Pa. Alpenpomada za moške brke in brado, Bruslintinktura za sive lase od katere postanejo moškim in ženam popolnoma naturni lasje kakoršne ste v mladosti imeli. Wahčič Fluid ozdravi vsaki najstariji Revmatizem, kostobol, ... tokah, nogah ali križicah se ozdravi v 5-tih dneh popolnoma. Rane, opekline, bule, turove, kraste, grinte in lišaje, potne noge, kurje očesa, bradovice, debelo kožo na nogah in ozebline, vse tej bolezni se v 3 dneh popolnoma ozdravijo.

Pišite takoj po cenik in krasni žepni KOLEDAR za leto 1920 pošljem popolnoma zastonj.

JAKOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave N. E Cleveland, O.

V ZALOGI IMAMO SLEDEČE ANGLEŠKE MOLITVENIE.

My Prayer-Book	$2.00
The Young Man's Guide	2.00
The Catholic Girl's Guide	2.00
Manna of the Soul	1.00
Rejoice in the Lord	2.00
The Prisoner of Love	2.00
With God	2.00
Blessed Sacrament Book	2.50
Visits to Jesus in the Tabernacle	2.00
The Communion Prayer-Book	.50
The Communion Prayer-Book, zlata obreza	1.25
Child's Prayer-Book	.25
Key of Heaven	1.00
The Vest Pocket Manual of Devotions	1.00

Vsa pisma naslovljajte: —

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,
1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Drs. HOLLANDER H. O. STERN Dentists
1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave.
NAD LEKARNO.
Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprto ob sredah popoldne in ob nedeljah.

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

veliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.
Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima
VELIKO ZALOGO OBUVAL.
Ljubeznjiva in točna postrežba
6107 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

ROJAKI

Ki želite dobiti sorodnike iz starega kraja, pišite nam za pojasnila, ki jih damo vsakemu popolnoma brezplačno..

VARNO IN ZANESLJIVO POŠILJAMO

.... Denar v stari kraj najhitreje in najceneje. .... ROJAKOM! Ki žele potovati v stari kraj, preskrbimo potne liste.

IZVRŠUJEMO VSA NOTARSKA DELA:

.. .. **MICHAEL ŽELEZNIKAR** ..

Notary Public

VSA PISMA NASLAVLJAJTE NA:
"EDINOST" 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

H. S. K. J. 1894

Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K, Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 2 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16—50 leta za zavarovalnino $250.00, $500.00 in $1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed najagilnejših v New Yorku.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUSTVO "LIRA"

Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina ,1052 E. 62 St. Podpredsednik in pevovodja: Matej Holmar 1109 Norwood Rd. Tajnik in zapisnikar: Ignacij Zupančič 1173 Norwood Rd.: Blag. Fr. Matjašič,- 6515 Edna Ave. olektor: Anton Hlabše str. Pevske vaje so vsaki torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer. Seja vsaki prvi torek v mesecu.